

SPORAZUM
MED
VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE
IN
VLADO ROMUNIJE
O
VOJNIH GROBIŠČIH

Vlada Republike Slovenije in Vlada Romunije (v nadaljnjem besedilu: pogodbenici) sta se

v prepričanju, da imajo vojaki, vključno z vojnimi ujetniki, in civilne osebe, ki so zaradi vojaških dogodkov izgubili življenje v obeh svetovnih vojnah, pravico do dostojnega večnega počivališča;

izhajajoč iz načel in pravil mednarodnega humanitarnega prava o obravnavanju umrlih med vojnimi spopadi, ki jih vsebujejo ženevske konvencije z dne 12. avgusta 1949 o zaščiti žrtev vojne in Dodatni protokol k ženevskim konvencijam z dne 12. avgusta 1949 o zaščiti žrtev mednarodnih oboroženih spopadov (Protokol I) z dne 8. junija 1977,

dogovorili o naslednjem:

1. člen

Pomen izrazov

Za pravilno razumevanje tega sporazuma imajo navedeni izrazi naslednji pomen:

- a) »vojna grobišča« so prostori, na katerih so pokopani pripadniki oboroženih sil in civilne osebe, umrle zaradi vojnih spopadov, v vojnem ujetništvu ali kot posledica spopadov, vključno z deportiranci, ki so v posameznih ali skupinskih grobovih;
- b) »romunsko vojno grobišče« je prostor na ozemlju Republike Slovenije, na katerem so pokopane romunske žrtve vojne;
- c) »slovensko vojno grobišče« je prostor na ozemlju Romunije, na katerem so pokopane slovenske žrtve vojne;
- d) »urejanje vojnih grobišč« pomeni določitev meja grobišča, postavitve ali obnovo spomenikov in spominskih obeležij ali drugih gradenj ter nadaljnje potrebne ukrepe;
- e) »vzdrževanje vojnih grobišč« pomeni zagotovitev ohranjanja vojnih grobišč in njihovo vzdrževanje v dostojnem stanju v skladu z mednarodnimi pogodbami.

2. člen

Zaščita, vzdrževanje in ureditev vojnih grobišč

- 1) Pogodbenici zagotavljata zaščito vojnih grobišč vsaka na ozemlju svoje države, njihovo vzdrževanje in spoštljivo ravnanje z njimi.
- 2) Vsaka pogodbenica pri zaščiti in vzdrževanju obstoječih ter ureditvi novoodkritih vojnih grobišč ravna v skladu z zakonodajo svoje države, pri čemer spoštuje narodne, verske in druge običaje.
- 3) Tam, kjer se ugotovi, da so pokopane slovenske žrtve vojne v Romuniji ali romunske žrtve vojne v Republiki Sloveniji, se to ustrezno označi v slovenskem in romunskem jeziku.

3. člen
Oblike sodelovanja

- 1) Pogodbenici se pisno obveščata o obstoju, kraju in stanju vojnih grobišč iz točke b ali c 1. člena tega sporazuma ter si o tem izmenjavata ustrezne listine.
- 2) Pogodbenici se zavezujeta, da bosta prek pristojnih organov omogočali raziskave in izmenjavali podatke v zvezi z vojnimi grobišči ter si pomagali pri zbiranju teh podatkov skladno z zakonodajo posamezne države.
- 3) Pogodbenici se pisno obvestita o novoodkritih vojnih grobiščih.
- 4) Pogodbenici se nemudoma obvestita o njima znanih poškodbah vojnih grobišč in ukrepih za njihovo odpravo ter v teh primerih poskrbita za vzpostavitev poškodovanih vojnih grobišč v prejšnje stanje in si prizadevata, da takih dejanj v prihodnje ne bi bilo.
- 5) Vsaka pogodbenica v skladu z zakonodajo in javnim redom svoje države omogoča dostop do vojnih grobišč na svojem ozemlju državljanom države druge pogodbenice.
- 6) Vsaka pogodbenica zagotavlja pravico do nadzora nad stanjem vojnih grobišč na svojem ozemlju.

4. člen
Kraj vojnih grobišč

- 1) Vsaka pogodbenica brezplačno in časovno neomejeno zagotavlja uporabo zemljišča, na katerem je vojno grobišče države druge pogodbenice.
- 2) Namembnost zemljišča se lahko zaradi javnega interesa spremeni in v tem primeru za spremembo zainteresirana pogodbenica zagotovi nadomestno zemljišče ter krije vse stroške, povezane s prekopom posmrtnih ostankov in premestitvijo vojnega grobišča.
- 3) Izbira nadomestnega zemljišča in ureditev novega vojnega grobišča se opravi s soglasjem druge pogodbenice.
- 4) Novoodkrito vojno grobišče se uredi tam, kjer so bili posmrtni ostanki najdeni. Če pa to ni mogoče, se uporabi tretji odstavek tega člena.

5. člen
Prekop posmrtnih ostankov

- 1) Izkop posmrtnih ostankov iz vojnih grobišč zaradi ponovnega pokopa ali njihov prenos v državo zainteresirane pogodbenice se lahko opravi samo na njeno zahtevo in s soglasjem druge pogodbenice. O zahtevi in odgovoru se obvestita organa, pristojna za izvajanje tega sporazuma, ali diplomatski predstavništvi.
- 2) Izkop posmrtnih ostankov skladno s prvim odstavkom tega člena opravijo pooblaščenice organizacije, ki jih določita pogodbenici.

- 3) Predstavniki udeležene pogodbenice imajo pravico, da so navzoči pri prekopu posmrtnih ostankov.
- 4) O vsakem izkopu in prekopu, ki se opravi na ozemlju iste države, se sestavi zapisnik, v katerem se navedejo prvotni kraj grobišča in njegov novi kraj, osebni podatki pokopanih oseb, če so znani, nagrobni napisi ter vsi drugi podatki in predmeti, namenjeni identifikaciji, pri čemer se spoštujejo pravice umrlih oseb in zakoniti interesi njihovih znanih sorodnikov skladno s tem sporazumom in drugimi mednarodnimi sporazumi, ki obvezujejo obe pogodbenici.
- 5) Pogodbenica, na ozemlju katere se opravi izkop, ob morebitnem odkritju posmrtnih ostankov žrtev vojne tretjih držav o tem obvesti tretjo državo.

6. člen

Stroški

- 1) Stroške vzdrževanja in urejanja romunskih vojnih grobišč krije Vlada Republike Slovenije.
- 2) Stroške vzdrževanja in urejanja slovenskih vojnih grobišč krije Vlada Romunije.
- 3) Vsaka pogodbenica lahko s soglasjem druge pogodbenice na svoje stroške ureja in vzdržuje vojna grobišča, ki so na ozemlju države druge pogodbenice.
- 4) Stroške prekopa posmrtnih ostankov krije zainteresirana pogodbenica.

7. člen

Izvajanje sporazuma

- 1) Za slovensko stran je za izvajanje tega sporazuma odgovorno ministrstvo, pristojno za vojna grobišča.
- 2) Za romunsko stran je za izvajanje tega sporazuma odgovoren Državni urad za počastitev herojev.
- 3) Pogodbenici se o pristojnosti organov za izvajanje sporazuma obvestita po diplomatski poti.
- 4) Vsa morebitna sporna vprašanja v zvezi z izvajanjem in razlago tega sporazuma pogodbenici rešujeta s pogajaji.

8. člen

Končne določbe

- 1) Ta sporazum začne veljati z dnem prejema zadnjega od pisnih obvestil, s katerima se pogodbenici po diplomatski poti obvestita, da so končani vsi notranjepravni postopki, potrebni za začetek veljavnosti tega sporazuma.
- 2) Ta sporazum lahko pogodbenici soglasno spremenita ali dopolnita. Spremembe ali dopolnitve se predlagajo pisno po diplomatski poti in začnejo veljati skladno z določbo prvega odstavka tega člena.

3) Ta sporazum se sklene za nedoločen čas.

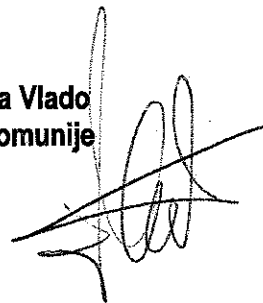
4) Vsaka pogodbenica lahko odpove sporazum s pisnim obvestilom drugi pogodbenici. V tem primeru sporazum preneha veljati šest mesecev od dneva prejema tega obvestila.

Sestavljeno v Ljubljani dne 15. junja 2011 v dveh izvornikih v slovenskem in romunskem jeziku, pri čemer sta besedili enako verodostojni.

**Za Vlado
Republike Slovenije**

**Za Vlado
Romunije**

ACORD
ÎNTRE
GUVERNUL REPUBLICII SLOVENIA
ȘI
GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIVIND
MORMINTELE DE RĂZBOI

Guvernul Republicii Slovenia și Guvernul României, denumite în continuare „Părți Contractante”,

considerând că militarii, inclusiv prizonierii de război, și persoanele civile care și-au pierdut viața din cauza evenimentelor din cele două războaie mondiale au dreptul la un loc demn de odihnă veșnică,

respectând principiile și prevederile dreptului internațional umanitar referitor la tratamentul persoanelor decedate în timpul conflictelor armate, prevăzute în Convențiile de la Geneva din 12 august 1949 cu privire la protecția victimelor de război și Protocolul adițional la Convențiile de la Geneva din 12 august 1949 cu privire la protecția victimelor conflictelor internaționale armate (Protocolul I) din 8 iunie 1977,

au convenit următoarele:

Articolul 1 **Definirea termenilor**

În scopul prezentului Acord, termenii enumerați mai jos au următoarele semnificații:

- a) „morminte de război” sunt locuri de înhumare a militarilor și victimelor civile, decedați în timpul conflictelor armate, în prizonierat sau ca umare a acestora, inclusiv deportații, aflați în morminte individuale sau comune;
- b) „mormânt de război românesc” este un loc aflat pe teritoriul Republicii Slovenia unde sunt înhumate victime române de război;
- c) „mormânt de război sloven” este un loc aflat pe teritoriul României unde sunt înhumate victime slovene de război;
- d) „amenajarea mormintelor de război” înseamnă delimitarea locurilor de înhumare, instalarea sau restabilirea însemnelor comemorative, a monumentelor sau a altor construcții memoriale, precum și alte măsuri necesare;
- e) „îngrijirea mormintelor de război” înseamnă asigurarea protejării, întreținerii și menținerii acestora într-o stare demnă, în conformitate cu acordurile internaționale.

Articolul 2 **Protecția, îngrijirea și amenajarea mormintelor de război**

- (1) Părțile Contractante vor asigura protecția mormintelor de război, fiecare pe teritoriul statului său, îngrijirea și tratarea lor demnă.
- (2) Fiecare Parte Contractantă se obligă ca la protecția și îngrijirea mormintelor de război existente, precum și la amenajarea celor nou-descoperite, va proceda în concordanță cu legislația statului său și cu tradițiile naționale, religioase și cu alte obiceiuri.
- (3) În locurile unde se stabilește că au fost înhumate victime de război slovene în România, respectiv victime de război române în Republica Slovenia, acest lucru se evidențiază în mod corespunzător în limbile slovenă și română.

Articolul 3

Forme de colaborare

- (1) Părțile Contractante se vor informa reciproc, în scris, cu privire la existența, amplasarea și starea mormintelor de război de la pct. b) sau c) ale art. 1 al prezentului acord și își vor transmite documentele corespunzătoare.
- (2) Părțile Contractante se obligă să faciliteze cercetări prin intermediul organelor competente, să facă schimb de informații privind mormintele de război și să contribuie la culegerea datelor respective, în conformitate cu legislația statului său.
- (3) Părțile Contractante se vor informa, în scris, despre mormintele de război nou-descoperite.
- (4) Părțile Contractante se vor informa reciproc, imediat, cu privire la deteriorările identificate la mormintele de război și despre măsurile de îndepărtare ale acestora și, după caz, vor lua măsuri de reamenajare și prevenire a unor astfel de cazuri.
- (5) Fiecare Parte Contractantă va facilita, în concordanță cu legislația statului său și cu ordinea publică, accesul la mormintele de război pe teritoriul statului său, cetățenilor statului celeilalte părți contractante.
- (6) Fiecare Parte Contractantă asigură dreptul de verificare a stării mormintelor de război care se află pe teritoriul statului său.

Articolul 4

Amplasarea mormintelor de război

- (1) Fiecare Parte Contractantă asigură folosirea gratuită, pe perioadă de timp nedeterminată a terenurilor pe care se află mormintele de război ale statului celeilalte Părți Contractante.
- (2) Din motive de utilitate publică poate fi schimbată destinația terenului, caz în care Partea Contractantă interesată de schimbare va asigura un alt teren și va acoperi toate cheltuielile în legătură cu reînhumarea rămășițelor pământești și strămutarea mormintelor de război corespunzătoare.
- (3) Alegerea unui alt teren și amenajarea noilor morminte de război se vor efectua cu acordul celeilalte Părți Contractante.
- (4) Mormintele de război nou-descoperite se vor amenaja acolo unde sunt găsite rămășițele pământești. Dacă acest lucru nu este posibil se vor aplica prevederile alin. 3) al prezentului articol.

Articolul 5

Strămutarea rămășițelor pământești

- (1) Exhumarea rămășițelor pământești ale celor căzuți, în scopul reînhumării sau predării lor Părții Contractante interesate, se va face exclusiv la cererea acesteia, cu acordul celeilalte Părți Contractante. Cererea și răspunsul se transmit organelor responsabile cu aplicarea prezentului Acord sau misiunilor diplomatice.
- (2) Exhumarea rămășițelor pământești în conformitate cu alin. (1) al prezentului articol se va face de către organizații specializate împuternicite de Părțile Contractante.
- (3) Reprezentanții Părților Contractante au dreptul de a fi prezenți la strămutarea rămășițelor pământești.

(4) Pentru fiecare exhumare și reînhumare care se desfășoară pe teritoriul aceluiași stat se redactează un proces-verbal, în care vor fi indicate poziția inițială a mormintelor și noul lor amplasament, datele personale ale celor înhumați, dacă sunt cunoscute, înscrisurile de pe însemnele de căpătâi, precum și alte date sau obiecte de identificare, în acest sens se respectă drepturile persoanelor decedate și interesele legale ale rudelor cunoscute ale acestora, în conformitate cu prezentul acord, precum și cu alte acorduri internaționale, la care ambele Părți Contractante sunt parte.

(5) În cazul descoperirii unor rămășițe pământești ale unor victime de război aparținând unui stat terț, Partea Contractantă pe teritoriul statului căreia se efectuează exhumarea notifică acest lucru statului terț.

Articolul 6 Cheltuieli

(1) Cheltuielile de amenajare și îngrijire a mormintelor de război române vor fi acoperite de către Guvernul Republicii Slovenia.

(2) Cheltuielile de amenajare și îngrijire a mormintelor de război slovene vor fi acoperite de către Guvernul României.

(3) Fiecare Parte Contractantă poate, pe cont propriu, cu acordul celeilalte Părți Contractante, să amenajeze și să îngrijească mormintele de război aflate pe teritoriul statului celeilalte Părți Contractante.

(4) Cheltuielile legate de strămutarea rămășițelor pământești le suportă Partea Contractantă interesată.

Articolul 7 Aplicarea Acordului

(1) De aplicarea prezentului Acord, din partea slovenă, se ocupă ministerul abilitat în problematica mormintelor de război.

(2) De aplicarea prezentului Acord, din partea română, se ocupă Oficiul Național pentru Cultul Eroilor.

(3) Părțile Contractante se vor informa, reciproc, pe cale diplomatică, asupra organelor responsabile de aplicarea Acordului.

(4) Eventuale litigii decurgând din aplicarea și interpretarea prezentului Acord vor fi soluționate de Părțile Contractante prin negocieri.

Articolul 8 Dispoziții finale

(1) Prezentul Acord intră în vigoare la data primirii ultimei notificări prin care Părțile Contractante își comunică reciproc, pe cale diplomatică, îndeplinirea procedurilor legale interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord.

(2) Prezentul Acord poate fi modificat sau completat de către cele două Părți Contractante de comun acord. Modificările sau completările se propun în formă scrisă, pe cale diplomatică, și intră în vigoare în conformitate cu prevederile alin. (1) al prezentului articol.

(3) Presentul Acord se încheie pentru o perioadă nedeterminată.

(4) Fiecare Parte Contractantă poate denunța prezentul Acord, printr-o notificare scrisă adresată celeilalte Părți Contractante. Presentul Acord își încetează valabilitatea la 6 luni de la data primirii respectivei notificări.

Semnat la Ljubljana
Ljubljani, la data de 15. iunie
2011, în două exemplare
originale, fiecare în limbile slovenă și română, ambele texte fiind egal autentice.

**Pentru Guvernul
Republicii Slovenia**

**Pentru Guvernul
României**

